

Bilans uglja

2019. godina

Proizvodnja uglja u Crnoj Gori u 2019. godini iznosila je 1 605,2 hilj. tona, od toga 43,5 hilj. tona mrkog uglja i 1 561,7 hilj. tona lignita.

Ukupno raspoloživa količina uglja za finalnu potrošnju u 2019. godini iznosila je 30,6 hilj. tona, od čega je 13,6 hilj. tona utrošeno u industriji, dok je 17,0 hilj. tona utrošeno u ostalim sektorima. Za proizvodnju električne energije utrošeno je 43,3 hilj. tona mrkog uglja i 1 420,0 hilj. tona lignita.

Grafik 1. Potrošnja uglja za proizvodnju električne energije, u hilj. tona

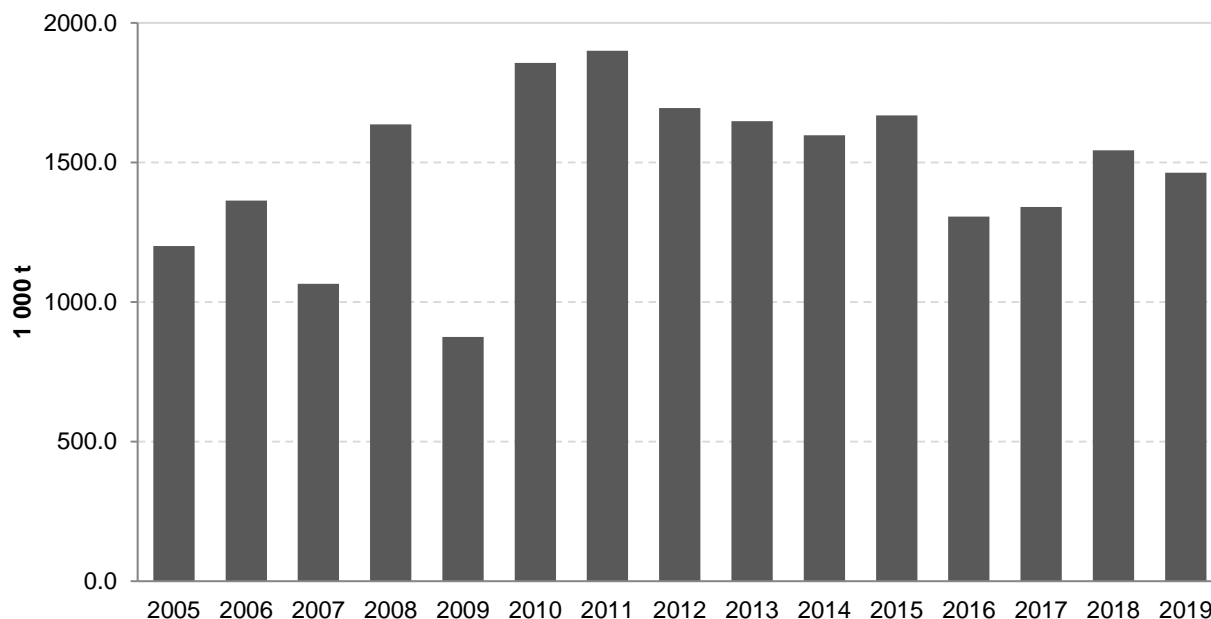

Tabela 1. Bilans uglja u Crnoj Gori, 2019. godina

	Ugalj - ukupno	Mrki ugalj	Lignit	Ugalj - ukupno	Mrki ugalj	Lignit
	1000 t			TJ		
Proizvodnja domaće primarne energije	1 605,2	43,5	1 561,7	16 549	729	15 820
Uvoz	5,3	-	5,3	54	-	54
Izvoz	-110,7	-	-110,7	-1 121	-	-1 121
Međunarodna skladišta	-	-	-	-	-	-
Saldo zaliha	-5,9	0,8	-6,7	-54	13	-68
Bruto snabdijevanje energijom	1 493,9	44,3	1 449,6	15 426	742	14 684
Transferi	-	-	-	-	-	-
Statistička razlika	-	-	-	-	-	-
Transformacije	1 463,3	43,3	1 420,0	15 110	725	14 385
Termoelektrane (glavni proizvođači)	1 463,3	43,3	1 420,0	15 110	725	14 385
Termoelektrane (samoproizvođači)	-	-	-	-	-	-
Kogeneracije - CHP (glavni proizvođači)	-	-	-	-	-	-
Kogeneracije - CHP (samoproizvođači)	-	-	-	-	-	-
Kotlarnice (glavni proizvođači)	-	-	-	-	-	-
Kotlarnice (samoproizvođači)	-	-	-	-	-	-
Prerada uglja (briketi, koks)	-	-	-	-	-	-
Rafinerije nafte	-	-	-	-	-	-
Ostali sektor transformacija	-	-	-	-	-	-
Sektor energetike	-	-	-	-	-	-
Rudnici uglja	-	-	-	-	-	-
Glavni proizvođači	-	-	-	-	-	-
Samoproizvođači	-	-	-	-	-	-
Glavni i samoproizvođači	-	-	-	-	-	-
Prerada uglja (briketi, koks)	-	-	-	-	-	-
Hidroelektrane	-	-	-	-	-	-
Gubici prenosa i distribucije energije	-	-	-	-	-	-
Finalna potrošnja	30,6	1,0	29,6	317	17	300
Industrija	13,6	1,0	12,6	144	17	128
Crna metalurgija	6,4	-	6,4	65	-	65
Hemijska industrija	-	-	-	-	-	-
Obojeni metali	-	-	-	-	-	-
Nemetalni minerali	-	-	-	-	-	-
Saobraćajna sredstva	-	-	-	-	-	-
Mašine i oprema	0,9	-	0,9	9	-	9
Vađenje rude i kamena	-	-	-	-	-	-
Prehrambeni proizvodi, pića i duvan	4,1	1,0	3,1	48	17	31
Papir, celuloza i štampanje	-	-	-	-	-	-
Prerada drveta i proizvodi od drveta	1,4	-	1,4	14	-	14
Građevinski materijali	-	-	-	-	-	-
Tekstil i koža	-	-	-	-	-	-
Ostala industrija	0,8	-	0,8	8	-	8
Saobraćaj	-	-	-	-	-	-
Međunarodni putnički vazdušni	-	-	-	-	-	-
Domaći vazdušni	-	-	-	-	-	-
Drumski	-	-	-	-	-	-
Željeznice	-	-	-	-	-	-
Transport cjevovodima	-	-	-	-	-	-
Domaća navigacija (brodova)	-	-	-	-	-	-
Neodređeno / ostalo	-	-	-	-	-	-
Poljoprivreda, domaćinstva i ostalo	17,0	-	17,0	172	-	172
Poljoprivreda	-	-	-	-	-	-
Domaćinstva	8,7	-	8,7	88	-	88
Ostalo	8,3	-	8,3	84	-	84

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Bilans uglja sadrži godišnje podatke o proizvodnji, uvozu, izvozu, transformaciji, utrošku i raspodjeli uglja u Crnoj Gori u 2019. godini. Podaci su dati u prirodnim jedinicama mjere i u TJ (teradžulima).

Metodologija za izradu bilansa uglja, definicije i statistička terminologija, usklađeni su sa međunarodnim standardima IEA/OECD/EUROSTAT.

Izveštajne jedinice (obuhvat)

Izveštajne jedinice za bilans uglja su privredna društva koja se bave proizvodnjom uglja. Bilans uglja obuhvata i podatke iz statističkih istraživanja iz oblasti statistike energetike, spoljne trgovine, industrije, saobraćaja i poljoprivrede.

Metod obrade podataka

Podaci se obrađuju primjenom metoda kompilacije podataka.

Definicije

Proizvodnja domaće primarne energije je oblik energije koji nije bio podvrgnut procesu konverzije ili transformacije (ugalj, nafta, prirodni gas, biomasa, ogrijevno drvo, hidro energija, geotermalna energija, energija vjetra i solarna energija).

Bruto domaća potrošnja energije izračunava se na sledeći način:

Proizvodnja domaće primarne energije

+ Uvoz

- Izvoz

+ Saldo zaliha

- Međunarodna skladišta

Uvoz, izvoz obuhvataju količine koje su prešle preko državne granice.

Međunarodna skladišta obuhvataju količine isporučene za potrebe međunarodne brodske plovidbe.

Statistička razlika je kategorija koja uključuje zbir neobjašnjenih statističkih razlika između proizvodnje i potrošnje za pojedine energente.

Transformacije - ulaz je utrošak goriva kao sirovine za proizvodnju energije u termoelektranama, TE-TO, industrijskim energanama, toplanama, rafinerijama, visokim pećima i postrojenjima uglja.

Transformacije - izlaz obuhvata proizvodnju transformisanih oblika energije kao što su termoelektrična energija, toplotna energija, derivati nafte, visokopećni gas, konvertorski gas i ugalj.

Razmjena i transferi obuhvataju razmjenu međufaznih proizvoda (frakcije, destilati), gotovih proizvoda (hidroelektrična energija) i proizvoda koji se ponovo prerađuju (primarni benzin, mazut, maziva).

Potrošnja grane energetike obuhvata energiju utrošenu za rad u energetsom sektoru.

Gubici prenosa i distribucije energije obuhvataju gubitke nastale pri prenosu i distribuciji energije.

Energija raspoloživa za finalnu potrošnju predstavlja energiju namijenjenu krajnjim potrošačima.

Finalna potrošnja energije obuhvata finalnu potrošnju raspoložive energije za energetske svrhe u:

- industriji (crna metalurgija, obojeni metali, hemijska industrija, nemetalni minerali, vađenje rude i kamena, prehrambeni proizvodi, pića i duvan, tekstil i koža, papir, celuloza i štampanje, mašine i oprema, ostala industrija);
- saobraćaju (željeznice, drumski, vazdušni, brodski i ostali saobraćaj);
- domaćinstvima, poljoprivredi i ostalim sektorima (npr. školstvo, zdravstvo, administracija, itd.).

Finalna potrošnja energije izračunava se na sledeći način:

Bruto domaća potrošnja energije
+ Transformacije
+ Izmjene i transferi, povratni tokovi
- Potrošnja grane energetike
- Gubici prenosa i distribucije energije

Faktori za konverziju jedinica mjere energije

Konverzivni faktori za pretvaranje energije u različite energetske jedinice objavljeni su u Priručniku za energetske statistiku IEA/OECD/EUROSTAT.

Konverzivni odnosi određenih energetske jedinica prikazani su u tabeli:

	TJ	Gcal	Mtoe	GWh
TJ	1	238,8	$2,388 \times 10^{-5}$	0.2778
Gcal	$4,1868 \times 10^{-3}$	1	10^{-7}	$1,163 \times 10^{-3}$
Mtoe	$4,1868 \times 10^{-4}$	10^7	1	11630
GWh	3,6	860	$8,6 \times 10^{-5}$	1

Jedinica mjere:

TJ = teradžul
Gcal = gigakalorija
Mtoe = milion tona ekvivalentne nafte
GWh = gigavat čas
t = tona

Znaci:

- = nema pojave
... = ne raspolaže sa podatkom
(0) = statistički nerelevantna pojava - mala vrijednost podatka
1) = napomena

Može se dogoditi da ukupan zbir ne odgovara broju pojedinačnih podataka, te da kumulativni podatak nije uvijek jednak zbiru pojedinačnih kvartalnih rezultata zbog zaokruživanja brojeva.

Izdaje i štampa Uprava za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br. 2, telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremio:

Ernad KOLIĆ

contact@monstat.org
